

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ A.**, bývajúcej v B. a **2/ E.**, bývajúceho v B., zastúpených JUDr. E., advokátkou so sídlom v B., proti žalovanej **R.**, so sídlom v K., zastúpenej JUDr. G., advokátom so sídlom v K., **o zrušení rozhodcovského rozsudku s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 16 C 290/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 12. júna 2014 sp. zn. 2 Co 400/2013, 2 Co 401/2013 (o potvrdení uznesenia súdu prvého stupňa), takto

r o z h o d o l :

Dovolanie proti výroku o potvrdení uznesenia Okresného súdu Michalovce z 15. júla 2013 č.k. 16 C 290/2012-129 **o d m i e t a.**

Žalobcom náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Michalovce rozsudkom zo 17. apríla 2013 č.k. 16 C 290/2012-91 pripustil zmenu návrhu žalobkyne v 1. rade voči žalovanej tak, že tento znie: Súd zrušuje rozhodcovský rozsudok vydaný Arbitrážnym súdom K. sp. zn. 2 C 1846/2012 z 19. januára 2012. Súd zamietá návrh žalovanej z 2. januára 2012, ktorým sa v rozhodcovskom konaní domáhala zaplata sumy 51,45 EUR. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Poistnej zmluve č. X. z 20. decembra 2007 - rozhodcovská doložka je neplatná. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadost'učinenie vo výške 1.000,- EUR, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaná je povinná nahradiť žalobkyni trovy rozhodcovského a súdneho konania, ako aj trovy právneho zastúpenia, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení rozhodnutia, a to všetko do 3 dní od nadobudnutia jeho právoplatnosti. V druhom výroku súd určil, že zmluvná podmienka v poistnej zmluve č. X., z 20. decembra 2007, a to XV. časť Všeobecných poistných podmienok žalovanej, označená názvom „Rozhodcovské konanie,, je neprijateľná a tým aj neplatná. V treťom výroku súd zrušil rozhodcovský

rozsudok Arbitrážneho súdu K., vydaný 19. januára 2012 pod sp. zn. 2 C 1846/2012, v ktorom bola žalobkyni v 1. rade uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu 51,45 EUR s príslušenstvom. Vo štvrtom výroku súd pripustil zmenu návrhu žalobcu v 2. rade tak, že tento znie: Súd zrušuje rozhodcovský rozsudok vydaný Arbitrážnym súdom K. sp. zn. 2 C 1845/2012 z 19. januára 2012. Súd zamietá návrh žalovanej z 2. januára 2012, ktorým sa v rozhodcovskom konaní domáhala zaplata sumy 41,16 EUR. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Poistnej zmluve č. X. z 20. decembra 2007 - rozhodcovská doložka je neplatná. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadost'učinenie vo výške 1.000,- EUR, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy rozhodcovského a súdneho konania, ako aj trovy právneho zastúpenia, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení rozhodnutia, a to všetko do 3 dní od nadobudnutia jeho právoplatnosti. V piatom výroku súd určil, že zmluvná podmienka v poistnej zmluve č. X., z 20. decembra 2007, a to XV. časť Všeobecných poistných podmienok žalovanej, označená názvom „Rozhodcovské konanie,, je neprijateľná a tým aj neplatná. V šiestom výroku súd zrušil rozhodcovský rozsudok vydaný Arbitrážnym súdom K. sp. zn. 2 C 1845/2012 19. januára 2012, v ktorom bola žalobcovi v 2. rade uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu 41,16 EUR s príslušenstvom. V poslednom výroku zvyšujúce nároky žalobcov v 1. a 2. rade súd vylúčil na samostatné konanie, v ktorom bude rozhodnuté aj o náhrade trov konania.

Okresný súd Michalovce uznesením 15. júla 2013 č.k. 16 C 290/2012-129 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť v lehote 15 dní od právoplatnosti uznesenia súdny poplatok za doplatok za odvolanie vo výške 464 EUR.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 12. júna 2014 sp. zn. 2 Co 400/2013, 2 Co 401/2013 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a zároveň potvrdil uznesenie z 15. júla 2013 č.k. 16 C 290/2012-129. Odvolací súd sa v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, na ktoré poukázal. Dodal, že námietky žalovanej proti procesnému postupu súdu prvého stupňa sú nedôvodné. S námietkou zmeškania prekluzívnej lehoty sa odvolací súd nestotožnil a mal za to, že návrh na vyslovenie neplatnosti rozhodcovského rozsudku bol podaný v zákonom stanovenej lehote, keďže bol podaný v posledný deň lehoty prostredníctvom elektronickej pošty, keď súčasne v ten istý deň bolo podanie podané aj na poštovú prepravu. Uviedol, že samotná skutočnosť, že na žalobe, ktorá bola elektronicky doručená súdu je pečiatka 27.12.2012, neznamená, že toto podanie bolo súdu doručené až 27.12.2012. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bola v preskúmvanej veci uzatvorená

spotrebiteľská zmluva obsahujúca neprijateľnú (neplatnú) podmienku z dôvodov uvádzaných súdom prvého stupňa. K odvolaniu žalovanej, podanému proti uzneseniu súdu prvého stupňa o vyrubení súdneho poplatku za doplatok za odvolanie, odvolací súd konštatoval, že súd prvého stupňa správne napravil svoj omyl, keď vypočítal súdny poplatok podľa položky 3 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov, a to za každého z účastníkov, keďže v danom prípade išlo o spojenie dvoch samostatných vecí do jedného konania, ktoré bolo v konečnom dôsledku rozhodnuté jedným rozsudkom, pričom však obidve konania mohli bežať popri sebe a mohli byť vydané osobitne aj dva rozsudky, a preto pokiaľ je vo veci podané odvolanie, je potrebné vychádzať z toho, že odvolanie bolo podané voči dvom samostatným sporovým vzťahom medzi žalobcami a žalovanou. Z uvedeného potom vyplýva, že správne súd prvého stupňa vyrubil súdny poplatok za každý samostatný odvolací dôvod, a to ako vo vzťahu k žalobkyni v 1. rade, tak vo vzťahu k žalobcovi v 2. rade, a preto správna výška poplatku je za každého žalobcov voči výroku rozsudku, ktorého sa žalovaná odvoláva, povinnosť zaplatiť 331,50 €, súdny poplatok za odvolanie.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie. Uviedla, že jej v konaní bola odňatá možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). K uložennej poplatkovej povinnosti žalovanej zaplatiť dvojnásobný súdny poplatok za podané odvolanie uviedla, že toto rozhodnutie považuje za nesprávne, nedôvodné a odôvodnenie za nenáležité a nesprávne odôvodnené. Navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho aj prvostupňového súdu, rovnako tiež zrušiť uznesenie súdu prvého stupňa o vyrubení súdneho poplatku za doplatok za odvolanie.

Žalobcovia sa k dovolaniu žalovanej písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade so zákonom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V danom prípade je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu. K časti dovolania, ktorou je napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o potvrdení rozsudku súdu prvého stupňa, dovolací súd poznamenáva, že túto časť dovolania preskúmaval v konaní vedenom na dovolacom súde pod sp. zn. 2 Cdo 479/2014. K časti dovolania, ktorou je napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za doplatok za odvolanie, je potrebné uviesť, že táto časť dovolania smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má ale charakter uznesenia a tento charakter nestráca, i keď rozhodnutie o uložení poplatkovej povinnosti s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí (§ 167 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločenstiev (viď § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska; dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (viď § 239 ods. 2 O.s.p.).

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla žalovaná dovolaním, nemá znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné. Jeho prípustnosť preto z ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

Vzhľadom na vyššie uvedené by prípustnosť dovolania žalovanej zakladalo, ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalovaná procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Žalovaná tvrdí, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). O odňatie možnosti pred súdom konať ide v prípade procesne nesprávneho postupu súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných oprávnení.

Judikatúra najvyššieho súdu dospela k záveru, že o odňatie možnosti pred súdom konať ide tiež vtedy, ak súd zastaví konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku, i keď pre taký postup neboli dané procesné predpoklady (viď R 50/1997). O tento prípad ale v preskúmvanej veci nejde – v danom prípade nebolo konanie zastavené. Napadnutým uznesením bolo potvrdené uznesenie o dorubení súdneho poplatku. Samotným vyrubením súdneho poplatku sa však účastníkovi neodníma žiadne procesné oprávnenie a nedochádza k odňatiu jeho možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Neopodstatnené je aj tvrdenie dovolateľky, že nižšie súdy svoje rozhodnutia dostatočne neodôvodnili. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva aj z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej sa však nevyžaduje, aby na každý argument strany, a to taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Iba ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija v. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani v. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis v. Grécko z 29. mája 1997; Higgins v. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako treba poukázať aj na zhodnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. nález zo 16. septembra 2003 sp. zn. III. ÚS 119/03, uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03).

Po preskúmaní veci Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery nižších súdov nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky a odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozhodnutia (§ 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovanej. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval správnosť postupu súdu prvého stupňa vo veci vyrubenia súdneho poplatku za doplatok odvolanie a uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Taktiež vysvetlil, prečo sa nestotožnil s námietkami žalovanej uvedenými v odvolaní. Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo tak odpoveď na relevantné otázky rozhodujúce pre posúdenie správnosti vyrubenia súdneho poplatku za každý samostatný odvolací dôvod, a to ako vo vzťahu k žalobkyni v 1. rade, tak aj k žalobcovi v 2. rade. Odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel ani význam, preto jeho rozhodnutie nemožno považovať za neodôvodnené.

Pokiaľ žalovaná tvrdí, že so zreteľom na ňou opisované okolnosti jej bol vyrubенý dvojnásobný súdny poplatok za jedno spoločné konanie o identických návrhoch žalobcov v situácii, v ktorej jej nemal byť vyrubенý, a namieta, že napadnuté rozhodnutia súdov nižších stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (vid' tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Vzhľadom na to, že v konaní o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu o súdnom poplatku za odvolanie sa nepotvrdila existencia procesnej vady konania tvrdenej žalobkyňou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z ustanovenia § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol jej procesne neprípustné dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 151 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. októbra 2015

JUDr. Viera P e t r í k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová